

Zorg voor de toekomst: zet de zorgkloof centraal

Een stijgende zorgvraag, meer cliënten met een zwaardere zorglast, gecombineerd met een afnemend arbeidspotentieel doet de vraag rijzen niet zozeer óf maar vooral wanneer dit onhoudbaar wordt. Het gaat niet alleen over betaalbaarheid en toegankelijkheid, maar vooral over de organiseerbaarheid van de sector zorg en welzijn in de toekomst. De kloof tussen zorgvraag en beschikbaar arbeidspotentieel raakt potentieel iedereen in Nederland, waaronder zorgverleners en cliënten. In het bijzonder is dit een uitdaging voor werkgevers en hun medewerkers in de zorg- en welzijnssector: zij voelen de gevolgen dagelijks. Dit zijn de deelnemers van onze grootste klant Pensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW) en de leden van onze ledenorganisatie PGGM&CO. Ondanks de aandacht voor de sector is er nog steeds sprake van een relatief [hoge uitstroom](#). Mede door de huidige coronacrisis lopen de verzuimcijfers verder op, zoals te zien in [dit persbericht](#) gepubliceerd door Vernet, dochterbedrijf van PGGM. De druk op de zorg is hoog, en daarmee de werkdruk. Daarbij komt dat steeds meer zorgprofessionals ook toenemende mantelzorgdruk ervaren.

Van denken naar doen: arbeidsmarktdata als katalysator voor transitie

De vraagstukken waar de sector voor staat zijn groot en een complex samenspel van actoren. Wij bevelen aan de stap van **denken naar doen** te maken. Gegeven het feit dat er veel arbeidsdata beschikbaar is die inzicht geeft in de druk op het beschikbare arbeidspotentieel, is dit tot nu toe wellicht een van de weinige objectieve maatstaven voor handen. Die data geeft ons de mogelijkheid om te kijken naar de wijze waarop ons zorg- en welzijnsstelsel is ingericht. Potentieel kunnen arbeidsmarktdata als katalysator voor de transitie dienen, bijvoorbeeld om ook grotere vraagstukken als woonzorgvoorzieningen voor ouderen, digitalisering en preventie, te laten slagen. Bij de stap van denken naar doen willen we meegeven om het concreet en beheersbaar te maken, bijvoorbeeld door de uitdaging in de regio op te pakken. De situaties in de regio zijn het startpunt (hiernaar verwijst VWS met de term 'regiobeelden'), en vanuit daar kan door partijen in de regio naar oplossingen toegewerkt worden. Werkgevers zouden gebruik kunnen maken van onderzoek en (prognostische) data ter analyse om inzicht te verkrijgen en acties te identificeren voor hun instelling en gezamenlijk een oplossing te zoeken binnen de regio. Bovenliggende maat is dan om de druk te verlagen op de gevraagde menskracht.

Het gezamenlijk oppakken van de vraagstukken in de regio en in de instelling kan ons inziens bijdragen aan het verhogen van de waardering van de zorgprofessional: de verandering is immers zichtbaar en zorgprofessionals worden erbij betrokken. Het effect van de projectaanpak van [Het Potentieel Pakken](#), waar PGGM en PFZW één van de grondleggers van zijn, laat dit bijvoorbeeld zien.

We willen de zorg- en welzijnssector helpen bij haar uitdagingen

Dit doen we bijvoorbeeld met de uitvoering van goede pensioenregelingen, zoals die van PFZW. Onderdeel daarvan is de mogelijkheid om eerder te stoppen met werken of het inzetten van deeltijdpensioen. Ook bieden we datadiensten aan werkgevers om op instellingsniveau inzicht te krijgen in bijvoorbeeld verzuim en uitstroom. Het HR-dataportaal van PFZW helpt werkgevers op een laagdrempelige manier aan relevante data over instroom, uitstroom en andere gegevens van de eigen populatie en biedt de mogelijkheid om deze data te vergelijken met soortgelijke organisaties. Ook hebben we ons verbonden aan het initiatief Het Potentieel Pakken, dat aandacht richt binnen organisaties op het vergroten van de deeltijdfactor. Een onderzoekscoalitie, bestaande uit PGGM, PFZW, PGGM&CO, IZZ VERNET, FWG en de RvS, deed onderzoek naar gezond werken in de zorg tijdens de Covid-19-uitbraak. Met het ministerie van VWS zijn we een partnership aangegaan voor het leveren van landelijke arbeidsmarktdata.

Hiernaast zet PGGM haar beleggingskennis actief in om mee te denken met investeringsvraagstukken in de Nederlandse zorg- en welzijnssector, bijvoorbeeld op het gebied van wonen en preventie.

Over al deze zaken zijn we continue in gesprek met instellingen, ministeries en politici. Ook in de toekomst zijn we graag bereid een actieve en constructieve bijdrage te leveren aan dit lange-termijn strategische vraagstuk.